

BRASSÓ

ELŐFIZETESI ÁR:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. (1-10 sor
helye 40 kr.). Minden egyes hirdetés helye
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknél kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő.

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haenstein és Vogler (Janus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haenstein és Vogler, (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában

114. szám.

BRASSÓ, Szombat, október 3-án.

I-ső évfolyam 1885.

A t. közönséghez.

Október elsejével a „Brassó” élete negyedik negyedébe lép. Szükség hívta életbe, szüksége van arra a magyarságnak, mert nélküle nincs senki, a ki bajai orvoslását előmozdítsa. Az itt uralkodó viszonyok között egy magyar lapra feltétlen szükség van, azt bebizonyította a „Brassó” eddigi, habár rövid pályafutása.

A mit s a mennyit a magyarság érdekében tenni lehetett, azt megtettük; a mit az ipar és kereskedelem emelésére nézve hasznosnak véltünk, azt tőlünk telhető erővel karoltuk fel; a mit városunk gazdálkodásának javítására, mint a polgárság jóléte emelésének egyik fontos tényezője tekintetében a sajtó tehet, azt lapunk hasábjain megtalálta a t. közönség, ép úgy tanügyünk istápolását s a hazai irodalom általános ismertetését.

Politikai tekintetben hivi voltunk eddig is a szabadelvűi iránynak, — azok leszünk ezentúl is.

A mi pedig nemzetiégi politikánkat illeti, úgy főttörékvésünk lesz a mennyire csak lehet, elősegíteni a békés együttélést, mely közgazdasági életünknek nagy előnyére van. E mellett azonban, mint eddig is, éber őrei leszünk minden nemzetiégi mozgalomnak, s a hol az netalán a törvény, jog s igazság határait túllépne, ott minden rendelkezésünkre álló erővel fogunk azon mozgalom útjába állani.

Szellemi, erkölcsi s anyagi támogatást kérünk, midőn az eddigi szives támogatásért köszönetet mondanánk. Csak ez biztosíthatja a sajtó hatalmát, s mi erős, rendíthetetlen bizalommal fordulunk e kéréssel a nagy közönséghez.

Lapunk előfizetési ára negyedévre 1 frt. 80 kr., mely összeget kérjük tisztelettel mielőbb beküldeni, minthogy lapot csak úgy küldhetünk, ha az előfizetési díjak rendesen beküldetnek.

Az előfizetések legcélszerűbben postautalvánnyal küldendők a „Brassó” kiadó-hivatalába (Alexi könyvnyomdája, színház-utca 95. sz. a.)

Kívánatra bárkinek mutatvány-számmal készségesen szolgálunk.

Kelt Brassóban, 1885. szeptember 25-én.

A „BRASSÓ” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Amit a vak is meglát. *)

— Elbeszélés. —

Írta: Timon Sándor.

(Folytatás.)

Nem volt ott semmi arany-ezüst; de a báró a megzavarodásig kereste azokat. Szegény fiatal felesége napokig elnézte azt a nagy daliás alakot a dicsőtelen munkában holtra fáradni, törődni, a ki mind szótalanabb, mogorvább lett. A magára hagyott fiatal asszonynak az az egyetlen szórakoztatója, hogy azt a kis született vakot, a zsitárek Jánoskáját tartogattja a nagy világos palotán magánál, megtanítja törökül beszélni, fejből számodolni, s mélabus idegen nótákat dudorászni, amihez a kis vak porontynak olyan jó hangja is van.

Mikor legjavában folya az állatkinzás, feszítő rudakra tett emberek káromkodása, ostorok pattogása, amiknek vigasztaló kísérletét az a száz gyerek török rikáltó hejjehejje képezi ott a mesgyéken végig, hogy a pokoli láрма majd felveti az egész nagyéletet: piros dalmányos legény rugtat be a cuhára, s nagy pecsétet levelet ad át a bárónak.

— A királybírótól.

Abban pedig az volt megírva szép énekszó mellett, hogy:

„Kedves öcsém, Tamás!

Ne sokat furd fel az őseid kuriáját, telkét;

*) Mutatvány a szerzőnek közelébb megjelenő „Éjjelek és Napok” című kötetéből.

Brassó, 1885. október 2.

(—n.) A kelet-ruméliai forradalom kissé megzavarta az európai hatalmakat. Sándor herceg föllépése oly hirtelen történt, hogy az első perczen az illetékes köröket valóságos aggodalom szállotta meg.

A bolgárok után a szerbek s románok nyugtalankodásai várhatók. Ha a ruméliai államcsíny sikerül Battenberg Sándor hercegnek; ha ez által eleje is vétetnék jelenleg egy nagyobb, európai jelentőségű háborúnak; ha most az európai hatalmak hallgatagon tűrik, mint szorítottat hátrább és hátrább a török és terjeszkedik a szláv hatalom: alig szenved kétséget, hogy előbb utóbb a szerb és román nép is terjeszkedésre vágyódik.

A bolgár, illetve ruméliai zavarok által ismét előtérbe lépett a keleti kérdés, — az örökös kérdőjel.

Lehet, hogy sikerül most békésen kiegyenlíteni s ez által a kérdést elodáznai, de teljesen elintézni nem. A keleti kérdés kard nélkül elintézhető nem lesz. A végső pillanatban Törökország dacolni fog a hatalmakkal, a szláv államok ellene harcolni s ekkor lehetetlen, hogy Ausztria-Magyarország kimaradjon a számításból. Sőt éppen nagyon fontos szerep jut neki. Monarchiánk az egyedüli, mely az orosz délfelé irányuló terjeszkedésének elejét veszi is veheti. Erdély mintegy ék, úgy nyúlik be a Kelet testébe. Ez lesz az akadály.

A keleti kérdés akut voltát jól tudjuk, nagy hadseregünk tartásában ennek is van némi része. De e hadserget mi hiába tartjuk, hiába képezzük s emeljük; az sokat fog tenni, de mindent nem. Észak és nyugat felé erősítettük magunkat, emeltünk erődítményeket, csináltunk vasutat. Ha az orosz Galiczián át akarna Magyarország területére lépni, az nagyon bajosan sikerülne neki.

Annál könnyebben azonban Erdélyen át. S mégis — ez pedig nagyon sajtáságos — hadügyi politikánk Erdélyt teljesen kifelejtette a fontos pozíciók sorából. Kikerülte figyelmét, vagy kicsinyelte azt, hogy Oroszország monarchiánk s Németország ellenében hatalmas erődítmények által erősítette meg határait; hogy Oroszország stratégiai szempontból fontos vasutakat épített, szóval mindent megtett arra,

hogy a szükség percében minden előny rendelkezésére álljon.

De kikerülte figyelmünket az is, hogy a szomszéd kis Románia sem maradt tétlentül. Épített erődítményeket és csaknem egész határunk mentén vannak vasutai; bármely perczen itt terem egy egész hadsereg. Hadügyi politikánk eme hibája pedig annál feltűnőbb, mert éppen Erdély megerősítésének fontossága mellett már két eset is szól: a krimi hadjárat, midőn az erdélyi szuronyok szalasztották meg kelet felé az oroszokat, s az orosz-török háboru, a mikor hadvezényletünk sietett ideiglenesen megerősíteni Erdély szorosait.

Erdély védő bástyája Magyarországnak. Abban a perczen, melyben ez az ellenség hatalmába került, nagyon is kétségessé vált Magyarország helyzete. Nem félünk ugyan, de számolni kell mindennel; mindenre el kell készülni. Lehet, hogy soká tart még, lehet, hogy egy évtized sem mulik el, hogy a szláv kelet ismét mozogni kezd.

Mit teszünk akkor? Megengedjük, hogy az orosz ellenállás nélkül üljön be Konstantinápolyba, legyen urává a Keletnek s Középtengernek? . . . Ez volna a legrosszabb politika, mert ezzel egyidejűleg megengednők a románoknak is, hogy nyugot felé terjeszkedjék, — átengednők neki Erdélyt. Ezt bajosan akarjuk s tesszük. Hanem igenis kötelességünk minden lehető akadályt utjokba gördíteni. Féken kell tartani mindkettőjüket. Ezt pedig csak a jól megerősített Erdély tehetné, erre már földrajzi fekvésénél fogva is legalkalmasabb. A keleti kérdés megoldásában Erdély sulypontja Európának, és mégis készületlenül találma ma az ellenség; legalább annyiban, hogy háromszoros erőt kellene mozgásba hozni.

Erődeink vannak, épített ilyeneket fölös számban maga a természet: ezeket kellene kiélemezni, felhasználni; a mit a természet nem adhatott, azt emberi erővel kell odateremtetni. De nincsenek vasutaink s ez a legnagyobb baj. A szükség perczeiben nem szállíthatjuk hadseregünket. A míg a mi katonaságunk (a tömösi kivételével) bármely szorosunkhoz ér, az orosz, illetve román már régen az ország területén és belsejében van. Akkor azután tesék onnan kiűzni. Kétségtelenül sikerülne ez is, csak hogy megkettőztetett erővel.

Egész Erdélynek egyetlen vasut-vonala

azzal ugyan sokra nem mégy. Legfeljebb ugarba marad minden szántód, s fejedre csorog lyukas föden az eső. Ha belefáradtál abba a munkába; látogass be hozzám, vedd át urbéri kötvényeidet, amikért a zsidó készpénzben is ad 30.000 frtot.

Szerető bátyád

Ugron István
királybíró.

No már az ilyen hirmondó madarat, ha veres frakkban jár is, illik ám egy pohár lére megmarasztalni, aki aztán siet is töviről szállára, nagy hivatalos képpel elbeszél a bémész falusi népnek, hogy micsoda nagy kincset hoz ki holnap Tamás báró a városból. Van az három millió is. Azt pedig bolond dolog ám kibeszélni olyan publikum előtt, mely magába olvasztotta esztendő alatt az egész Udvarhelyszék minden titkos betörőjét, rablóját, mert az úgy sem les egyebet, hogy mikor Tamás báró kikalapálta a sziklából a tenyer kincset, hát torkán sújtsa az ágyában érette, ott a nagy fegyverteremben, ami záratlanul, istenszabadjába van éjjel, nappal.

Hanem hát itt van a vak Jánoska, a zsitár nyomorék fiacskája, a ki jó szerencsére azért vak, hogy éjjel nappal egyforma jól lásson, s aki nélkül de bizony hiányos lenne ez a egész történet.

Mert a vak ember a legeskönyösebb teremtese az istennek. Aminek az neki fekszik: vagy belehal, vagy napfényre hozza.

Addig hallotta, addig neszelte a kis poronty a kincs ásást, hogy a nagy rögeszme beleedzette magát az ő szívébe is.

S a vakok sajátos ösztönével fülel, kutat, keres, amig egyszer nyomra akad. Amikor a patakot ki-

terelték a medréről, egyszer csak azt veszi észre Jancsi a szilva aszalóban, a hol hálógatni szokott, hogy vizes lesz a derékajla. A czipteremből oda szivárgott le a viznyomás. Kicsi dolog az egy vak legénykének. Látta azt a két kezével, hogy Mihály béres, hogyan csinál fekhelyet magának az istállóban: négy karót ledöntet a földbe arra két darab szindeszkat végig fektet s jobban fekszik a rajta, mint a gróf a féderes matrácson. Mikor aztán javában kalapálna a mennyezettartó karót: hát egyszer nagyot döndül valami a földben. — Hm!... De félbeszakad a döngéssel! Ásni kezd; hónapokig tartó türelmes munkával, de kikaparta a nagy vasládát, ami odavolt pántholva négy sarkával a sziklához négy kemény vastartóval.

Azokat is, kit letörve, kit félre csavarva, lefejtí a szikláról, s most a családi becses klenodiumokat, drága ékszereket rakogatja egy terjedelmes átalvatóba, s vizsi baktatva, a hátára vetve a kastély felé.

Mikor a nagy kirugó széles előtornácra érkezik: megdöbben a kis vak ember. Oda benn valami szokatlan történik. Durva, káromkodó hangok, lábdobogás tör ki a csendességbe.

— Itt veszedelem van.

A kis vak ember tanakodni kezd magában, füleivel folyton figyelve.

Egyszer aztán gondol valamit.

Lassan leteszi a becses zsákmányt, s mégman-kóját is oda fektetve, a nyitva hagyott ajtón belép az előszobába, s hallgatózik. Mikor egy pár hangot megkülömböztethet az öröm kifejezése fut végig ráncos ábrázóján.

van, a Budapest—Predeáli. Vajjon elég-e ez? Távolról sem. Ezért megtörténhetik a Székelyföld elfoglalása. Akkor azután bajos volna Erdélyt katonailag tartani. A fődolog tehát a vasutak. Minden fontosabb vonalat ki kell építeni s ami a fő, a Székelyföldet mindenekelőtt behálózni. A legelső a Marosvásárhely—Tölgyesi s ennek mellékvonalai. Egy, az egész Székelyföldet keresztülhasító vasútvonal legyen első teendőnk; erre gondoljon hadvezényletünk. Ezt fontolja meg, de soká ne halaszsa. Nem tudhatni, mily hamar lehet szükségünk rá.

Vasutat tehát Erdélynek s első sorban a Székelyföldnek!

A jövő évi költségvetés. Gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter — mint értesülünk — az 1886-dik évi költségvetési előirányzatot a jövő hét közepén terjeszti be a képviselőházba.

Az országos kataszter földadó bizottság a magyar korona országaiban az összes földbirtoknak tiszta jövedelmét véglegesen 151.827,531 frtra vette föl, a miből ármentesítési költségre levonandó 5.575,285 frt, úgy hogy az összeg, a melynek alapján a földadó kivetendő, 146.252,247 frtban állapítható meg. Eredetileg az országos bizottság a tiszta jövedelmet 155.812,327 frtra vette fel, a mely összegből azután az egyes becslési kerületekből beérkezett egyéni felszámolások következtében összesen 2.56% azaz 3.984,795 frt vonatott le. Megemlítjük még, hogy az új kataszter szerint összesen 52.469,076 hold becsültetett meg, úgy hogy átlag egy holdra 2 frt 84 kr, illetőleg 2 frt 73 kr tiszta jövedelem esik. A legmagasabb átlagos tiszta jövedelem a szegedi kerületre vettetett ki u. m. holdanként 5 frt 95 kr; a legkisebb a kolozsvári kerületre holdanként 85 kr.

Román lapszemle.

— A n.-szebeni „Tribuna“ és az országos kiállítás. —

Mig a „Nemzet“ azt írja, hogy az országos kiállítást szeptember 25-én 8091, szept. 26-án pedig 5823, szept. 27-én 22 ezer ember látogatta meg; a n.-szebeni „Tribuna“ román lap szeptember 29-ről ugyancsak az országos kiállításról hozott olyan rosszlelkű cikket, mely valóban becslételeire válnék az „Irredenta romana“ akármelyik bukott hősének. Nem írhat ennél elenségesebb érülettel akármelyik vad emissarius. Lássuk:

„Ha jól emlékezünk, Budapesten, Magyarország fővárosában, országos kiállítás is létezik. Szó sincs róla, a világ nem nagyon érdeklődik iránta., de érdeklődött egykor s ha kelet népei nem lennének olyan háládatlanok, most is érdeklődnének.“ A kiállítást Tisza m. elnök tíz éves elnökségének dicsőítéséből kezelve, így folytatja: „Mindenek felett arról volt szó, hogy nyugat és kelet népének alkalma legyen kimutatni bámulatát és rokonszenvét a nemes magyar nemzet ellen. És rohant is a világ a budapesti kiállításra, mint valami ingyen árura. Eljöttek Bécsből a németek, Prágából a csehek, Lembergől a lengyelek, sőt eljött a francia nemzet virága Párisból a nagy Lesseps vezérlete alatt! Itt a magyar vendégszeretetről gunyosan írva, azt költi, hogy vendégeink szemünkbe sok szöpet mondtak, de hazamenve, parasztosan kicsufolták, főleg a magyar nemzetet. A románt természetesen nem. Aztán folytatja: „A keleti barbár kis nemzetek a román, szerb, bolgár, görög, sőt még a török sem jött el, hogy megbámulják civilizátorait. Sőt, ugymond, sokan úgy átmentek ezen a Budapesten, hogy oda sem néztek a magyar nemzeti kiállításnak. — A barbároknak megengedjük, de hát még a szt.-István koronája alatt élő népek sem látogattak meg, sőt tignorálják s a mi több, parasztosan — látszik — gunyolódnak. Nem csoda. Nem kell a pesti és kolozsvári kultúra. Minune mare!

Elég, hogy most a magyarok el vannak szigetelve; husz év alatt nem hogy nem birtuk megnyerni kelet rokonszenvét, de a nyugatét is elvesztettük. A nyugat megtudta, hogy a magyar faj nem képes sem a művészetre, sem az iparra s nagy hajlama van az idegen tollakkal kevélykedni. Nem birtunk rokonszenvet keltetni: ennyi a kiállítás eredménye. Ilyen a helyzet, midőn Budapesten a jutalmakat osztogatják. Nem megy ő most sem Budapestre, a jutalmazottak nevei után, látja a „nemzeti kiállítást“. Tíz jutalmazott között egynek van magyar neve s tíz magyar névből öt magyarosított név. A kiállítás olyan vizsga volt, melyből nyugat láthatja, hogy miként hozták be az idegenek nyugat iparát. Nem ezt várták a budapesti kiállítástól. Az a kérdés, hogy ők, már t. i. a hazai idegen alku keleti népek képesek-e új és eredeti elemeket szolgáltatni az európai társadalom művészeti és ipari munkájához? Erre nem adott feleletet a budapesti kiállítás és így humbug az egész, mare moftu, mely csak is fiascora vezethetett.“ Eddig Slavics ur, a kelet misszionáriusa. Hogy vicsorgatja fogait! Hadd mulattassa szegény olvasóit, kiket valóban sajnálni lehet.

Lássuk a „Gazetát“ is. Ugyan csak biztatja a szerb kongressust, hogy ne féljen a királyi biztostól, védelmezze az egy az autonómiáját, ne féljen a magyar lapoktól, mert az igazságnak győzni kell. Ha tudná-

nak azok szerb deputatusok romnuál, most nagy hasznát vennék. Miért váltak külön a román és szerb gör.-keletiek? Melyik akarta az elválást? Lám, ha most Karloviczan két nyelven deklamálhatnának! Hanem kicsiny dolog ám most az a kongresszus. Nagyobb dolog az, hogy Bretianu Bécsbe ment. Miért ment? A hosszú vezércikknek az a veleje, a mit mi már megmondottunk e lapok olvasóinak, t. i. Dobrudza veszedelemben kerülhet s ennek megmentésén töri most Bretiano az ő szép esztét. Háboru tojásnak neveztük Romániára nézve Dobrudzsát. Adjunk igazat még a „Gazetá“-nak is mikor helyesen fogja fel a dolgok állását: „El kell ismernünk — úgy mond — hogy Románia helyzete most elég nehéz s megköveteli, hogy államférfiai háromszor gondolják, meg a mig egy komoly lépést tesznek, nehogy hibás lépést tegyenek, mert a mi egy pillanat alatt elvesz, egy örökkévalóság sem adja vissza.“ Ez már okos beszéd. Ide haza is így kellene.

A romanizmus Kelet kapui előtt a rend eleme maradhat, de erre szükséges, hogy létét biztosító határokat adjanak így végzi a „Gazeta.“ A határok csak megvolnának, Kárpátok és Duna, hanem az a Pruth, az nagyon kicsike folyó a kozákok előtt. Aztán az a Dobrudza, na ez még sok fejtörésre fog kerülni! Nagyon széles ott már a Duna, a Fekete-tenger, a sok mocsár és nagy száka a bolgárok szemében. Catarzi Sinaiban, Bretiano Bécsben, a Dobrudza a bolgárok szemében! Hm!

Czenkalji.

A kelet-ruméliai forradalom.

A nagykövetség konferenciája már legközelebb megkezdődik Konstantinápolyban. Ma már azonban a politikai körök nem tekintenek eléje azzal a nyugodt bizalommal, mint a konferencia eszméjének első fölmerülésekor. Oka ennek, hogy az egyes hatalmak különböző álláspontot látszanak elfoglalni a kelet-ruméliai fait accomplival szemben. Bismarck hibának tartja a porta részéről, hogy mindjárt be nem nyomult Ruméliába; Anglia megmáshatatlannak tartja a Ruméliában teremtett helyzetet, míg Oroszország szintén partolja ugyan a bolgár uniót, de Sándor fejedelmet letétni kívánja. Legtöbb aggodalmat okoz pedig Szerbia és Görögország magatartása. Ez a két ország ugyanis a bolgár unió szentesítése esetén kompenzációt igényel s attól lehet tartani, hogy fegyveres beavatkozással fogják zavarni a konferenciázó diplomáták circulusait.

Ujabb táviratok.

Philippopol, okt. 1. A hatóságok a 18--32 év közt levő férfiakat mint önkénteseket fogják összeírni. A műveltebb osztályokból külön csapatot alakítanak, mely a városokban éjjelenként a rendre fog őrködni. Sándor fejedeleme küldöttségei indított a szultánhoz, mely tudassa vele, hogy a tartományban teljes rend uralkodik.

Bukarest, okt. 1. Itt átalános azon meggyőződés, hogy a kelet-ruméliai fölkelésnél Gavril-pasa segédkezet nyújtott és hogy elfogatása nem egyeből szemfényvesztésnél. A király fogadta Milán király főhadsegédét, Catargi tábornokot, ki a kihallgatás után azonnal visszautazott Belgrádba. A király, mint hire jár, a napokban Moldvába megy csapatszemlére.

Belgrád, okt. 1. Hir szerint török basibozukok törtek be Kelet-ruméliába, hat falut felégettek és kifosztottak. A bolgár fejedelemségben e miatt nagy a panique.

Bukarest, okt. 1. A konstantinápolyi német követ, Radowitz, tegnap itt átutaztában a következőket mondta egy interviewer előtt: Ha Törökország mindjárt kezdetben Ruméliába nyomult volna, helyzete ma kedvező lenne és a dolgok is másképp állnának. Ma már nehéz a status quo ante helyreállítása. Most megvan az eshetőség, hogy a Balkán-félsziget némely államai a válságot a saját érdekében fölhasználják. Ennek Törökország meg fogja adni az árát. Európa a béke mellett van és fog találni arra eszközt, hogy fentartsa.

London, okt. 30. A „Times“ hire szerint Ausztria-Magyarország indítványozni fogja a konferencián, hogy Szerbia kárpótoltassék a két Bulgária egyesítéseért még pedig keleti határának kikerekítése végett Viddin környékén bolgár területtel.

Belgrád okt. 1. A belgrád-nisi vonalon, tekintettel arra, hogy a katonai csapatok gyors szállítása által teljesen igényben van véve, a személy- és teher-szállítást további rendelkezéséig beszüntették. A csapatok szállítása ma reggel 5 órától kezdve egyre tart. A csapatok egyenesen Nisbe mennek, de azonfelül Prepolatz és Mapoanik környékén is katonaságot összpontosítanak. — A király ma Nisbe utazott.

Az orosz császár a bolgár küldöttséget hir szerint nem fogadta el. Ez a hir Szophiában nagy lehangoltságot idézett elő.

Brassómegeye az országos kiállításon.

XVIII.

Svistovitz Márton kiállítása nem tartozik azok közé, hol az ember a szép után itél; de ha bizonyos, hogy a mi jó és hasznos, az szép is, akkor Svistovitz is szépen állított ki. Czipó, — de különösen kalapformái igen érdekesek; érdekes a quesist látni,

mint formálódik a parasztkalap és a cylinder, a finom lakezipőcske és a bocskor. Svistovitz 1870 óta áll fenn. Évente 1000 pár ilyen modellumot készít, a melyek után pedig különösen a román eszmadiák készíttik a czipőt, a mennyiben kivitele Romániában nagy.

Horváth M. J. faszerszámkészítő (Fekete-halomban) igen szépen van képviselve, de időközben tönkrement, nem rendelkezvén megfelelő tőkével. Ez annál megsomorítottabb tünemény, mert a gyár készítményei minden bel-s külföldi hasonlóságánál 15--20%-kal olcsóbbak voltak. Most új kezben van.

Faiparunk egy második csoportját a kádárok képezik s itt a brassói kádárok gyűjteményes kiállítása, melyben részt vettek:

Livehr Károly, a ki első helyen érdemel említést. Nem szorítkozott az egyszerű hordó készítésre, hanem törekedett önállót, eredetit alkotni. Fáradtsága nem is veszett kárba. A mit az üvegipar már oly régen elért, azt ő most fából mutatja be. Livehr csak tíz éve üzi önállóan mesterségét, termelése sem sok, összesen 1000 hordó és kád, de a mit készít, azzal meglehet elégedve. Kiviteli piacza Románia.

A kiállításon egy hármashordó által van képviselve. A hármashordó egyben van; köbtartalma az elsőnek 516 liter, a másodiknak 343 liter s a harmadiknak 161 liter.

A párját ritkító hordó leírását következőkben adjuk.

A külső hordó feneke egyszersmind a többié is, úgy hogy a külsőnek a feneke a két belsőé is.

A külső hordó tartalma környezi a másodikát, ezé viszont a középsőt, mely megtöltve egészen telve lesz. Minden egyes hordó külön tölthető anélkül, hogy másikba át-zivárogna, a töltésre pedig facsós szolgál! Ép így csapolható le minden hordó külön-külön csap-pal, míg a tisztításhoz három rézfedéllel ellátott ajtócska szolgál.

A belső hordók vasrácsai önnal vannak bevonva, megóvándó azokat a rozsdától.

A hordóban egy és ugyanazon időben három folyadék lehet.

A hordó kemény brassói fából — igen tartós — készült, még pedig 10 nap alatt; ára 120 frt. Praktikus voltát csak a használat fogja bizonyítani. Minden esetre eredeti s elég czélszerű találmány.

Csatalotzky János kiállított tárgyai hasonlóképp megerősítenek abban a nézetben, hogy megyénk kádáripára — ha nem is legnagyobb, — de a legjobb egyike. Készít évenként átlag 5000 hordót, a melyek különösen szesz-kivitelre használatnak. Az ő kivitele legnagyobb; piacza csaknem egész Európa, de különösen Románia, Bulgária, Török- és Spanyolország.

Feigel Mátyás a régebbi kádármesterek maradvéka, a ki még azon jó időkből való, a midőn csakugyan jó és erős árut kellett készíteni. 1854 óta önálló. Kiállított három hordóján a külső alak mellett a fődolog az a lelkiismeretes, pontos munka, melylyel azok készültek. Tartósságra kevés fogja ezeket fölmulni, — fájok, a nyersanyag szintén brassómegei.

Nagy Géza hordója bátran állítható ezek mellé, nem áll hátrább amazoknál.

A brassói kádárok termelése utóbbi időben igen csökkent s a helyett, hogy a szeszipar emelkedésével az is emelkednék, itt fordított aránnyal van dolgunk. A mig a szeszipar primitívebb, nagyobb a hordószükséglet; mihelyt növekedik, kisebbedik emez, mert a nagyban üzött szesziparra sokkal előnyösebb a teljes vagonokban való szállítás, a mi egyszersmind olcsóbb is.

E mellett azonban van e hanyatlásnak egy másik oka is. Romániának meglehetősen nagy a hordószükséglete, eddig nálunk fedezte azt, most otthon is készített ezeket s előnybe vonja saját gyártmányát.

Vessünk már most vissza egy pillantást megyénk faiparára, épenséggel nincs okunk meglepedésre. A mi van, az jó, ennyi áll; de a mi van, az arányban sem áll azzal, a mi hiányzik. Hatalmas faiparunk lehetne s hogy legyen, meg kell tenni mindent, megmozgatni minden erőt, mert fejleszteni első sorban oly iparágat kell, melynek jövője s nem múltja van.

A szász egyházi férfiak és az országos kiállítás.

A „Tájékoztató és egyházművészeti lap“ folyó évi szeptemberi füzetében Dr. Czobor Béla tollából a következőket olvassuk: „Az erdélyi szászokat egyenesen meg is nevezzük, hol — dicséret az egyetlen nagydisznódi evangélikus pásztorinak, mint kivételnek — alig hogy megmutatták (!!) a tárgyakat. (Dr. Czobor Béla tudvalevőleg Erdélyben a szász hitközségeket is fölkereste, hogy egyházaikban található műregészeti tárgyakat megsejmelje s az országos kiállítás számára megszerezze. Szerk.) A n.-szebeniek csaknem kereken megtagadták ott a helyszínen, panaszkodván az ötvös műkiállítás és — még — nem tudjuk hamarjában előszámolni — minő kifogásokat tettek.

A brassóiak ígérték mindent, de az utolsó perczben pár hivatalos levélre megtagadták ígéretök bevalását, okul hozván föl, hogy a középkori himzett ruhák uton sokat szenvednek (persze a porban és pi-szokban a szekrestyés kezei alatt nem!) s így — élénk sajnálatukra nem küldhetik a kiállításra. Végre azután sikerült egy fincsell szerkesztett levéllel levenni őket lábaikról, melyben körülbelül ezeket írtuk: „Nem csodálkozunk rajta, hogy a kiállításra eleve megígért tárgyakat el nem küldötték, mert annak terjedelme,

előtérbe és sikere felől nem voltak tájékozva. Most már azonban, mikor a koronás király ő felsége, a magyar udvar, külföldi hatalmak, kormány és az egész ország színe előtt a fényesen sikerült kiállítást megnyitotta, elmondhatjuk, hogy nem hiányzik, Brassó a mi dicsőségünkön képviselve. Tehát a saját érdekükben kérjük, küldjék föl becses tárgyaikat. E levelet saját országos képviselőjük volt szíves vele haza vinni, és ez az oka, hogy Brassó megpuhult s néhány érdekes műtárgyat utólag, a kiállítás megnyitása után, mégis felküldött.

Igy s idáig dr. Czobor Béla.

Nekünk azonban tudomásunk van róla, hogy ezen szász tiszteletes urak egyházi középkorú műtárgyaikat az amsterdami kiállításra legis-legnagyobb szolgálattal készséggel engedték át. Pedig meggondolhatnák, hogy még mindaddig nincs eldöntve, sub lite est, kit illet meg eme a kath. időkből a kezeik közt ragadt műkincsek birtokjoga. Ebből az a csodálatos tény is kitűnik, hogy miként van az, miszerint a szász papok a hypokritaság, türelmetlenség s farizeizmusnak ezen megtestesülései a 19. században is még a különben józan gondolkodó szász népre oly impertinens nyomást gyakorolnak.

sz--k.

Kulturegyet.

Az Erdélyi magyar közművelődési egyesület brassómezei fiókegyet tagjai közül tagsági díjaikat befizették: VIII-ik közlemény.

Dr. Kádbéó Ferencz Brassó. Száz frt alapítvány első részlet 24 frt.

Hosszúfaluból Gödri János ügyvéd küldeménye Gödri János ügyvéd hat évre egyszerre 10 frt

Henter Gábor, Bede Dániel, Deák Sándor, Dánér Abel, Ács János, Hudák Lajos, Hersényi Kálmán, Kovács Mihály, Köpe István, Kupcsay János, Lukács Károly, Lészay Andor, Magyarossy Ferencz, Masznyik Gyula, dr. Pataky Albert, Ridélyi Róbert, Roskulecz János, Szmik Gábor, Sának Péter, Veres Sándor, Datkó Gyula, Karácsoni Miklós, Jekelius Gusztáv, Haasz Sámuel, Borcsai Michaelis Lipót. Első évi részlet 2—2 frt, Összesen 86 frt.

Az előbbi e lapok 110. számában közlemény 661 a mostanival 747 frt.

Román vámszerződés.

(Folytatás.)

E mellett azonban megjegyzendő, hogy ide nagyon sok külföldi bőrök is behozatnak. Ezek mindenestre igen jól vannak kikészítve, ámde nem lehet itt azon olcsó ár szabni, melyet a külföld nyújthat.

Brassómezeiben évenként 3635 darab ökor, 2226 tehén, 671 borjú és 1196 juh vágatik le. Ezen állatok bőre — mint megjegyeztük — rossz. Azon bőrök, melyek más megyékből ide érkeznek, szintén nem jobb minőségűek.

A belföldi bőrpar emelése belföldi anyagból csak úgy képzelhető, ha emeltetik a marhatenyésztés és nagyobbodik a húsfogyasztás. Ez azonban megint összefügg a mezei gazdaság emelésével — mert csak akkor képzelhető emelkedetebb hússzükséglet, nagyobb bőrkészítés és jobb minőség, ha a szükségletek emelkednek és a fogyasztás nagyobbodik. Románia egyébiránt sokkal több közönséges bőrűt vesz nálunk, mint finomat.

Nagy fontossággal bír a mi faiparunk. Ez bár még nem nagyon jelentékeny, de folyton előre halad. A fakivitellel újabb időben a svéd fa versenyez.

Alig van lehető iparunknak egy ága, mely oly fejlettségre képes volna, mint a fa feldolgozása.

A szomszéd Romániában eddig legalább a fa tekintetében valóságos rablóépítés volt gyakorlatban. Romániának körülbelül 20,000 □ kilométer erdeje van, melynek 25 százaléka állami javadalom.

Az évi faszükséglet 8,996,977 kubikmetert tesz. Évenként azonban ennek ötszöröse vágatik.

Világos, hogy ennél fogya a faipar nálunk, Háromszéken, a Csikban stb., tekintettel Románia faszükségletére és némely keleti országok faszegénységére, nagy szerepet játszik.

A vámok, melyekkel a faárak még ma is terheltek, igen magasak, és azt eredményezik, miszerint a közönséges faipar egyes ágai végleg tönkre vannak téve, miután a vám nem az érték, hanem a súly szerint van megállapítva. Továbbá túlságosan magas a vám a legfinomabb faipar Romániában még alig található.

Különös nehézségre talál a festett láda készítése, melyek súly szerint vámoltnak. Ily körülmények között ezen áru készítése teljes tönkremenetelnek néz elébe, mi annál szomorubb, mert ezen iparág számos embert foglalkoztatott.

Egyébiránt oda megy a törekvés, hogy ezen ládák művészi szempontból szebben állítsanak elő és feltehető, hogy azután a belföldben is kereskedelmi cikket fognak képezni.

Ezen áruknál nagyfontosságú a vitelbér is, és nem mulaszthatjuk e tekintetben is azon sürgős kérést előterjeszteni, hogy e vidéknek erre vonatkozólag a lehető legkedvezőbb vitelbér engedélyeztessék.

Minden iparnál azonban a fődolog, hogy a nyers anyag elegendő mennyiségben és lehető legolcsóbban legyen megszerzendő.

Im Brassónak a szomszédos Háromszékkel és a közel fekvő megyékkel egy igen jelentékeny fakészlete van, úgy hogy egy körülbelül 45,000 hold erdő évi termékét a fakereskedésnek és faiparnak bocsájthatja rendelkezésre. Nagyon kíváncsok volna tehát, ha ezen ipar az állam részéről a lehető legnagyobb figyelemre méltattnék, és ez okból bátor leszen aláírt egylet egy állami iparrajziskola felállítására és az összes faipar terén nyereső tisztességes vállalkozók tekintetében előterjesztéseit Nagyméltóságodhoz megtenni.

E helyütt még megjegyeztetik, hogy a boroszlói és poseni faipar a román piacon már is kelendőseget nyert.

A sziléziai faiparnak a kelet felé a vízi ut nyitva áll. De tény továbbá az, hogy például Boroszló oly árukat, melyek Triesztből vétetnek, ott átrakat és azután tengerre bocsájt, mert az Ausztria-Magyarországban divó díjgyezék a szárazon való vételt meg nem engedi.

Ezzel kapcsolatban áll a lakatos-műipar fejlesztése, melyre vonatkozólag aláírt egylet szintén bátor lesz Excellenciának előterjesztéseket tenni.

(Folytatása következik.)

Egy sajtóhiba.

A „Gazeta“-nak.

Egy kis sajtóhiba volt nemrég a „Brassó“-ban. „Para“ helyett „sara“ állott. Ebbe kapaszkodott bele a „Gazeta“, gúnyolván Czenkaljit, a ki ő szerinte még idegen nyelvet is tud. S hogy milyen jól tudja, azért idézte e sajtóhibát.

A „Gazeta“ túlbölcs íróinak esszejárása valóban szánandó; akár csak Szébenből kerültek volna haza. Még nyomdában sem jártak soha, mert nem látszanak tudatában lenni annak, hogy bizony előfordul a legnagyobb figyelem mellett is egy-egy sajtóhiba. Hányszor kellene ezért megtámadni a „Gazetát“!!...

Hanem annál több eszünk még van, — kár hogy náluk hiányzik. A bölcsek más háza előtt sepernek, s nem látják a piszkot magoknál. Vágjunk hasonló fegyverrel.

Még nem nagyon régen történt, hogy a „Gazeta“-ban egy igen eredeti, de e mellett a laphoz teljesen méltó drasztikus hiba fordult elő; azt akarta írni „măcar“ s azt találta lenyomatni „măcăr“.

Ugy-e bár ez szebb?!... Tetszik ez a „Gazeta“-nak?... Hát így tudja ő a román nyelvet, hogy e két kifejezés nála azonos?

Eszes ember azonban ilyesmin fenn nem akad, az csak a „Gazeta“ embereitől telik ki. Hej, ha nekik összevéve, mindnyájoknak, a kik azt a lapot csinálják, mert az csakugyan csinálva lesz, annyi eszök s tudományuk volna, mint Czenkalji urnak, bizony még lóhátról sem lehetne velők beszélni. De így!... Schwamm d'rüber!

* * *

A csütörtöki „Gazeta“-ban Josiff ur, a román főgymnásium igazgatója nyilatkozik az általunk közölt „Deákzavargás“ című közleményre. Szerinte ez nem igaz, csak egy tanuló követett el kihágást, az pedig már is megkapta a büntetést.

Örvendenénk, ha ez így volna. De sajnálatunkra e nyilatkozat nagyon is téves. Adatainkat nem az ujjainkból szoptuk ki, azok hatóságától eredő adatok s azokért felelősséget vállalunk.

Ha a t. igazgató ur egy kis fáradságot akar venni magának, meg tudhatja a városkapitányságnál, hogy ott bizony nem egy, hanem harmincznál is több tanuló vett részt abban a zavargásban; de megtudhatja azt is, hogy a t. román tanuló urnaknál a korcs-mákban való tivornyázás nem új dolog.

Az igazgató ur ezen nyilatkozatát a „Gazeta“ nagy tudomány és túlbölcs redaktója jónak látta megcsillagozni. Azt mondja, hogy ilyen „revolver zsur-nálra“ nem érdemes reflektálni, mert ha ez csak egyszer mondana igazat, megbetegednének a szerkesztői.

Nem érdemes ugyan a „Gazeta“ által termelt bolondgombokkal foglalkozni, — nem is akarunk, — hisz a „Gazeta“-ból irt szemelvényeket is csak azért írja Czenkalji, hogy lássa a magyar olvasóközönség, miú dús talaja van ott a vadgomboknak. Azért csak annyit felelünk neki mindenkorra, hogy tükörbe nézett s szégyelve magamagára ismerni, saját személyét másra fogta. Pedig hiába teszi, mert őt így is ismerik. Sérteni ő minket nem tud, arra ő nincs kvalifikálva.

Az olyan lapok, mint „Gazeta“, melyek fennállásukat csak épen hazugságoknak, rágalmaknak, az állam tekintélye aláásásának köszönik, azok nem képesek sérteni.

Nézze meg bárki a „Gazeta“ bármely számát s mondja meg, vajjon nincs-e igazunk?...

Nem szoktuk e hangot használni. Azonban van a németnek egy találó közmondása: „Ein grober.....“

Helyi és vidéki hírek.

A brassai kiállítási látogatók — száznál többen — ma reggel elutaztak. A kirándulókhoz csatlakoztak sokan a vidékről is, sőt mint értesülünk, Segesvárról, Medgyesről és Nagyszébenből is. A kirándulás létesítése néhány derék polgártársunk fáradozásának köszönhető. Bár követnék a szép példát Erdély többi megyéi is! Erre visszatérünk.

Trauschenfels Mathild, kinek temetése ma van, mintegy százezer forintba menő vagyonát végrendeletileg a városnak hagyta. Nemes cselekedet. — Nyugodjék békében.

Bekics Gusztáv a szabadelvű pártnak ezen kiváló tagja s hazánk legjelesebb magyar publicistája, a legkedveltebb magyar beszélyíró, Mikszáht Kálmán társaságában tegnap S.-Szentgyörgyre utazott. Hétfőn vagy Kedden városunkban lesz szerencsénk őket látni. Hozza isten!

Hó, árvíz. A múlt héten még mindenünnét nyárias forró napokról, sőt másodvirágzásokról érkeztek hírek, most pedig vihar árvíz, sőt valóságos hó juttaja idő előtt eszünkbe a különben még jó távol levő telet. Grundlseeban látnyi magas hó esett, Linzben hasonlóképpen, s havazott, habár kisebb mértékben, tegnap Bécsben is. A déli vasutnak salurn-neumarkti vonalán a közlekedés megszakadt, a vasuti töltésnek az árvíz által 80 méternyi hosszúságban való keresztül törése miatt.

A bulgár király atyja, az orosz császár anyjának fivére, házassága miatt Oroszországból távozni levén kénytelen, Ausztriába ment, hol vezérőrnagygyá nevezetett ki. 1868-ban lovassági tábornok lett s ugyanazon évben a 6-ik dragonos ezred tulajdonosa. Az 1885-iki katonai schematizmusban még mint alkalmazott, de szabadságolt lovassági tábornok szerepel. Idősb fia Sándor, a bulgár fejedelem Battenberg herceg a kat. schematizmus szerint szintén az osztrák hadsereghez tartozik, mint a 6-ik dragonos ezred ezredese.

Az erdélyi közművelődési egyesület és az egyetem. Az egyetemi olvasóköri bizottságot választott, melynek célja az erdélyi közművelődési egyesület számára rendszeres gyűjtést megindítani. A bizottság tagjai ifj. Szász Károly elnöke alatt Melly Béla és Erdélyi Pál. Különben már a bizottság szervezése előtt is az egyetemen 52 frt gyűlt össze.

Pisztoly verseny. Az Ira Paine és Schulhof bécsi kitűnő lövő közt végbement pisztolyversenyben Ira Paine lett a győztes. Lőttek 50, 150 és 400 lépésről. Mind a három távolságban Ira Paine volt előnyben. Schulhof tegnapelőtt 400 lépésről 112 és tegnap 173, vagyis összesen 285 kört lőtt, míg Paine 363 körölvést tett. Paine győzött tehát. Az 1000 frtos díj reá esik. Minden egyes lövésre esik Schulhofnál 2.85. Painenél 3.63 kör

Őrült apa gyermekgyilkossága. Kliszki József perkátai földmives, gyermekkorától óta csendes őrültségben szenvedett, mely néha dühöngéssé fokozódott. Baja a házasság után is megmaradt, úgy hogy többször szállították őt gyógykezelés végett a székesfejérvári kórházba, hol soh'sem bírták teljesen kigyógyítani. Múlt héten ismét kiűtött rajta az őrültségi roham s ily állapotában kapát ragadt s azzal öt éves fiát agyon verte.

A párisi Louvreban nagy átalakításokat tesznek, hogy a tárgyaknak tűz által való elhamvadása megakadályozható legyen. A nagyszámu hivatalos lakásokat felmondják, a kandallókat és kályhákat gőzfűtéssel, a gáz- és olajvilágítást elektromos világítással pótolják. A terv általános tetszéssel találkozott, főleg a hivatalnok lakásokat illetőleg, melynek állandó tűzfészkek.

Megszökött vasuti pénztárnok. Velicko Miklós belgrádi vasuti pénztárnok 800 denár elszikkasztása után f. hó 12-én megszökött. A szökevény 30 éves, közép termetű, barna szakállu és, nagyon rövidlátó levén, igen erős szemüveget visel.

Nyílt tér.*)

Czáfolat.

(231)

A szeptember hó 28-án, szent-János-utczai házamban előfordult tűz nem — mint a „Kronstädter Zeitung“ írja — a bátor tűzoltók által oltatott, hanem a mellettem lakó Neth L. kéményseprő által.

Legjobb bizonyítéka ennek az, hogy az ugyanazon házban lakó tűzoltó — a ki a tűzoltók közül legelső volt a helyszínén — már elkésve érkezett.

Brassó, 1885. évi október hó 1-én.

Szász Dénes.

*) Ezen rovat alatt megjelenteknek sem tartalma sem alakjára nem felelős a szerkesztőség.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 október hó 3-án.

Román papirpénz a 20 frankos	8.75 vétel	8.80 eladás.
ezüstpénz a 20	8.70	8.75
Napoleon d'or (aranypénz)	9.96	10.—
Török lira	10.20	10.24
Orosz imperial	11.25	11.29
Arany	5.90	5.94
Orosz papírrubel	120.—	122.—

Felelős szerkesztő: Sztéryi József.
Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

Szám 8888./1885.

Brassómegeye alispánjától.

Árverési hirdetés.

Brassómegeye Százmogyorós köz-
ség tulajdonát képező, a m. kir. ál-
lamvasutak közvetlen közelében fe-
kvő „Schifferlek” nevezetű erdőből
200 hold területen lévő 31.885 frtra
becsült tölgyfatömeg f. évi november
7-én délelőtti 10 órakor Brassóban

a megye hivatalos helyiségében írás-
beli ajánlatok útján tartandó nyil-
vásos árverésen Százmogyorós köz-
ség képviselőjének f. évi augusztus a hivatalos órák alatt betekinthe-
tők, 2-án tartott ülésében 28. jkvi p. a. legkésőbb délelőtti 10 óráig benyuj-
hozott határozatával megállapított tandók.

feltételek mellett el fog adatni.

A ki, ezen tárgyalásnál részt
akar venni, köteles a fenti becsősz.

szegnek 10%-át bánatpénzül a szá-
bályszerű 50 kros bélyeggel ellátott
lepecsételt írásbeli ajánlathoz esz-
tolni. — Az ajánlatban foglalt vé-
telár összege számmal és betűkkel
kifejezendő és kiteendő azon nyilat-
kozattal, hogy ajánlattevő az árve-
rés feltételeket ismeri és azoknak
magát aláveti.

Ezen ilykép felszerelt ajánlatok
a fentebbiekben kitűzött napon és
helyen, hol a részletes feltételek is
a hivatalos órák alatt betekinthe-
tők, 2-án tartott ülésében 28. jkvi p. a. legkésőbb délelőtti 10 óráig benyuj-
hozott határozatával megállapított tandók.

Brassó, 1885. szeptember hó 29-én.

Roll Gyula,
kir. tanácsos alispán.

Helyiségváltoztatás.

Tisztelettel alulírott ezennel bátorodom jelenteni a nagy-
érdemű közönségnek, hogy

fodrász- és illatszer-üzletemet

Nagy-utca 486. szám alá helyeztem át.

Midőn az eddigi bizalomért legmélyebb köszönetemet fe-
jezném ki, ugyanekkor kérem ezzel ép oly mértékben új helyi-
ségemben is szerencsétetni.

Kiváló tisztelettel

Kropácsy Ferencz.

(226) 2-3

Van szerencsénk ezennel a nagyérdemű közönséget ér-
tesíteni, miszerint bevásárlásunkról visszatérvén,

raktárunkat mindennemű női- és férfi-divatcikkben dűsan ellátnak.

Egyszersmind bátrak vagyunk megemlíteni, hogy min-
den minőségű

lenvásznak és asztalneműek,

— kizárólag Regenhart & Rajmann és Richter-féle gyártmányok, —
ugyszintén

Schroll-féle chifonok és shirtingek

minden szélesség- és minőségben raktárunkon nagy választék-
ban a legjutányosabb árakban találhatók.

Továbbá becses figyelmükbe ajánljuk

— női és férfi kész fehérnemű-raktárunkat; —

ugyszintén képesek vagyunk

menyasszonyi kelengyét a legrövidebb idő alatt a leg-
újabb divat szerint kiállítani.

Végül ajánljuk gyári raktárunkat valódi prof. dr. Gusztáv Jäger-féle
normal gyapju-cikkben

nők, férfiak és gyermekek számára eredeti gyári árak
mellett.

Teljes tisztelettel

LÁSZLÓ M. és L.

(227) 2-3

S Z Á L L O D A !

EUROPA SZÁLLODA

Brassó, Erdély,

teljesen új és felette kényelmesen berendezve ajánlja

— 22 diszesen berendezett utazószobáját —

gyors és pontos szolgálat és igen méltányos árak mellett a t. utazó
uraknak.

Ez egyetlen szálloda a város közepében, alig 70 lépésnyire
a főpiactól s már ezáltal is nagy kényelmet nyújt.

Ezen szállodával kapcsolatos kitűnő vendéglő, a hol havi bérletek
teljes étkezésre is elvállaltatnak, valamint kőbányai söresarnok is, a me-
lyek által a n. é. közönség kívánalmainak minden irányban elég van téve.

Szíves támogatást és részvételt kér

Kiváló tisztelettel

BARTHA ISTVÁN
szálloda-tulajdonos.

(219) 5—

KITÜNŐ KONYHA S JÓ ITALOK!

NEIDLINGER G.

BRASSÓ, Nagy-utca 492. szám a.

NEIDLINGER G.
BRASSÓ, Nagy-utca 492. szám a.

Házi használatra, fehérnemű-varrásra.

valamint

szabók, czipészek, kárpitosok,

nyergesek, kalaposok stb. részére.

(79b) 7-10

Az eredeti SINGER varrógépek

minden más gépektől különböznek:

a mechanizmus tökéletessége, egyszerű szerkezet, tehát könnyű kezelés,
felülmúlhatatlan munkaképesség és tartósság által.

NEIDLINGER G., Brassóban, Nagy-utca, 492. sz. a.

Kapható ORENDI FRIGYES váltó-üzletében

Brassóban, színház-utca 94.

(223)

Huzás már október 31-én.

Csak még kevés készlet

BUDAPESTI
kiállítási sorsjegy á 1 ft

11 sors-
jegy 10 ft

Főnyeremény készpénzben

100.000 forint

Továbbá 20.000 frt | 10.000 frt | 5000 frt ért. stb. | 4000 nyeremény

Kiállítási sorsjegyek kezelősege, Budapest, Andrassy-út 43.

Sorsjegyek kaphatók e lap kiadóhivatalában.

Éppen most jelent meg
és ingyen kapható
"KÉPES CSALÁDI LAPOK"

VIII-ik évfolyamának

első száma.

Tartalom: Az utolsó rév. Elbeszélés, Tolnay Lajostól. — Erdei románok.
Költemény, Bartók Lajostól. — Őszi este. Tárcza, Székely Jánostól. — Bara-
habao. Velencei történet, Tóth Bélától. — A beszerkány. Theuriet André re-
génye. — Az állatok erő képessége. Ismeretű tárcza. — A szobor titka. Re-
gény, Tóth Róbertől.

E legszebb és legelterjedtebb szépirodalmi képes heti lap

előfizetési ára:

negyedévre 1 frt 50 kr, félévre 3 frt, egész évre 6 frt.

A "KÉPES CSALÁDI LAPOK" kiadóhivatala, Méhner Vilmos Budapesti,
IV. ker. papnövevény-utca 8. sz.

(225) 3-3